

Beslut

**efter kvalitetsgranskning av Grums kommuns arbete
med att säkerställa att utbildningen vilar på
vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet i
grundskolan**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd av 26 kap. 19 och 20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning av Grums kommun avseende kvaliteten i huvudmannens arbete med att säkerställa att utbildningen vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. I detta beslut granskas Grums kommuns ansvarstagande för grundskolan.

I granskningen ingår följande frågeställningar:

1. I vilken utsträckning säkerställer huvudmannen att utbildningen vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet i huvudmannens skolor?
2. I vilken utsträckning säkerställer huvudmannen att beprövad erfarenhet tillvaratas och utvecklas i utbildningen?
3. I vilken utsträckning säkerställer huvudmannen att vetenskapligt grundad kunskap och beprövad erfarenhet används i huvudmannens eget arbete med att utveckla utbildningen?

Skolinspektionen gör en samlad bedömning av varje frågeställning utifrån de kvalitetskriterier som tagits fram för granskningen. Skolinspektionen bedömer verksamhetens kvalitet i tre nivåer: låg utsträckning, flera delar och hög utsträckning. Om Skolinspektionen bedömer att ett utvecklingsarbete behövs för att höja verksamhetens kvalitet inom någon frågeställning anges ett eller flera utvecklingsområden. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs då av huvudmannen.

Beslut

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls av Grums kommun i följande utsträckning:

Arbetet med att säkerställa att utbildningen i huvudmannens skolor vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Huvudmannen säkerställer i flera delar att utbildningen vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet, men utvecklingsområde finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Huvudmannen behöver skapa tydliga former och strukturer för att kontinuerligt kommunicera relevant forskning och beprövad erfarenhet som stödjer skolornas arbete med utbildningen utifrån vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Arbetet med att tillvarata och utveckla beprövad erfarenhet

Huvudmannen säkerställer i flera delar att beprövad erfarenhet tillvaratas och utvecklas i utbildningen, men utvecklingsområde finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Huvudmannen behöver organisera ett strukturerat arbete för att skolpersonalens praktiska erfarenheter ska kunna tillvaratas och utvecklas till beprövad erfarenhet. I detta ingår att skapa former för strukturerad prövning, dokumentation och kritisk granskning.

Huvudmannens eget arbete med att utveckla utbildningen utifrån vetenskapligt grundad kunskap och beprövad erfarenhet

Huvudmannens eget arbete med att utveckla utbildningen utgår i hög utsträckning ifrån vetenskapligt grundad kunskap och beprövad erfarenhet.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom frågeställningen.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 26 augusti 2026 redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall användas.

Redogörelsen skickas via e-post, till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se eller per post till Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2024:8976) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan framgår vad som ligger till grund för Skolinspektionens bedömning inom respektive frågeställning.

Arbetet med att säkerställa att utbildningen i huvudmannens skolor vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Inom detta område bedöms kvaliteten i huvudmannens arbete ut mot rektorer och skolor. Det handlar om kvaliteten i hur huvudmannen organiserar för att skolorna ska ha tillgång till vetenskapligt grundad kunskap och beprövad erfarenhet samt om de roller och funktioner som stödjer detta arbete. I detta ingår även huvudmannens strukturer för samverkan mellan rektorer, med andra huvudmän och med lärosäten. Vidare ingår en bedömning av hur huvudmannen följer upp att utbildningens innehåll och metoder vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Skolinspektionen bedömer följande: Huvudmannen säkerställer i flera delar att utbildningen i huvudmannens skolor vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet, men utvecklingsområden finns.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i intervjuer med lärare med utvecklingsuppdrag, rektorer och representant för huvudmannen samt inkommen dokumentation.

Organisation och ansvarsfördelning kring arbetet med vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Huvudmannen har i vissa delar skapat en tydlig organisation och ansvarsfördelning för arbetet med vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet på skolenhetsnivå. Skolchefen har det övergripande ansvaret för att utbildningen vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och leder rektorerna i detta arbete. Skolchefen har etablerat en tydlig mötesstruktur för rektorsgruppen där tid avsätts för återkommande samtal om hur forskning och beprövad erfarenhet kan användas för att utveckla utbildningen. Gemensamma utvecklingsområden som initierats av huvudmannen, exempelvis om läsförståelse och läsutveckling, behandlas med stöd i relevant forskning och utifrån underlag från skolmyndigheterna. Rektorsgruppens möten fungerar både som styrning och stöd från huvudmannen. Det finns en tydlig och allmänt känd förväntan från skolchefen att rektorer och biträdande rektorer ska leda och organisera sina skolenheter utifrån vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet, även

om detta inte är uttryckligen formulerat. Även om huvudmannen tillser att det finns personal inom organisationen som ska leda arbetet med att utveckla utbildningen, har huvudmannen inte tydliggjort att och på vilket sätt utvecklingsarbetet ska utgå från vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Det innebär att det för vissa utvecklingsuppdrag finns personal som har i uppdrag att leda pedagogisk utveckling och omsätta forskning och beprövad erfarenhet i praktiken, medan andra utvecklingsuppdrag saknar den typen av förankring.

Tillgängliggörande av forskning och beprövad erfarenhet

Huvudmannen bedriver inte något arbete för att säkerställa att skolorna har tillgång till kanaler och stöd för att arbeta med utbildningen utifrån vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Huvudmannen tillhandahåller inte några riktlinjer eller information om vilka kanaler personalen kan använda, exempelvis när det gäller prenumeration på nyhetsbrev eller liknande. Detta innebär att rektorer och förstelärare i stor utsträckning själva behöver hitta kanaler för att ta del av vetenskapligt grundad kunskap och beprövad erfarenhet och sedan sprida den vidare på sina enheter. Huvudmannen har inte heller någon struktur att leta efter forskning kring specifika områden som exempelvis kring jämställdhet. Skolchef, rektorer och personal med utvecklingsuppdrag som exempelvis förstelärare och elevhälsans personal arbetar för att hålla sig uppdaterade om forskning, särskilt inom huvudmannens prioriterade utvecklingsområden. Den forskning som huvudmannen bevakar förmedlas främst från skolchef till rektorer via rektorsmöten och vidare till personalen genom informationsmöten. I övrigt saknas en tydlig och sammanhållen struktur för hur huvudmannen sprider relevant forskning till skolornas personal. Ett fåtal personer som deltar i samverkan med lärosäten och regionala utvecklingscenter får information om exempelvis föreläsningar som kan erbjudas till lärarna. Genom dessa nätverk får personalen information om aktuell forskning som de för vidare till skolledningen som i sin tur för vidare relevant information till personalen på skolenheterna. Det framstår dock som att denna information inte alltid når ut i hela organisationen. Mycket av utvecklingsarbetet utgår från skolmyndigheternas moduler, medan annan relevant forskning ofta måste sökas fram av lärarna själva. Flera lärare beskriver att det är svårt att hitta forskning som både är relevant och praktiskt användbar i undervisningen, särskilt sådan som ger konkreta exempel på hur kunskap kan omsättas i klassrummet. Som en följd blir lärarna i hög grad hänvisade till kollegor, som ofta blir den främsta källan till material och stöd, samt till sitt eget omdöme.

Samverkan med lärosäten, andra huvudmän och mellan skolor

Huvudmannen har organiserat för samverkan med andra huvudmän, med lärosäten och inom den egna organisationen i syfte att utveckla utbildningen utifrån vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. De nätverk som skolchefen och lärare deltar i bidrar till att säkerställa att huvudmannens utvecklingsprojekt och kompetensutveckling vilar på vetenskaplig grund. Kommunen deltar i ett regionalt nätverk för skolsamverkan och skolchef och lärare deltar i nätverk kopplade till lärosäten via exempelvis regionalt utvecklingscentrum (RUC) och via ett regionalt nätverk för språk-, läs- och skrivutvecklare. Huvudmannen arbetar aktivt inom ramen för ett regionalt nätverk för skolsamverkan för att minska skolfrånvaron. Användningen av forskningsbaserade arbetssätt har bidragit till att färre elever utvecklar långvarig problematisk frånvaro. För att stärka elevernas närvaro har huvudmannen dessutom utvecklat en ökad samverkan mellan barn- och utbildningsförvaltningen, kultur- och fritidsförvaltningen samt individ- och familjeomsorgen för att arbeta gemensamt med tidiga insatser. För närvarande bedrivs inga samverkansprojekt med fokus på undervisningsnära forskning. Huvudmannen har dock nyligen inlett en process för att sondera kring möjliga framtida ULF-projekt (utbildning, lärande, forskning). Däremot samarbetar huvudmannen med ett lärosäte kring verksamhetsförlagt lärande (VFU), vilket innebär att skolenheterna tar emot studenter, att lärare genomgår handledarutbildning och att personalen ges möjlighet att ta del av föreläsningar riktade till lärare. Huvudmannen har även organiserat för ytterligare samverkan inom den egna organisationen. Vid regelbundna rektorsmöten där skolchef, rektorer och biträdande rektorer deltar berörs bland annat rektorernas lärande och aktuella utvecklingsområden kopplat till vetenskaplig grund. När kunskapen inom ett område är begränsad tar skolchefen stöd i vetenskaplig litteratur och avsätter tid för att rektorerna ska hinna läsa in sig på området. Skolchefen har även initierat att ledningsgruppen tar del av en skolmyndighets material om utveckling och ledarskap, ser relevanta filmer och deltar i en föreläsningsserie ledd av en forskare från ett lärosäte. Samverkan som är initierad av huvudmannen finns även på andra nivåer i organisationen. Huvudmannen har initierat nätverksträffar för speciallärare och specialpedagoger för att de ska utbyta erfarenheter hela vägen från förskolan till gymnasiet och för att de ska revidera kommunens språkutvecklingsplan utifrån forskning och beprövad erfarenhet. Det har även förekommit att huvudmannen haft gemensam fortbildning för personal med utvecklingsuppdrag, exempelvis anordnades på en förstelärares initiativ en fortbildningsdag för förstelärare och speciallärare under hösten där de tog del av fyra forskares föreläsningar. Det var speciallärare och specialpedagog som gjorde urvalet av föreläsare. Det sker

också samverkan med skolans personal och socialtjänsten kring läroplanens första kapitel.

Uppföljning av vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet i utbildningen

Huvudmannen följer i vissa avseenden upp att utbildningens innehåll och metoder vilar på vetenskaplig grund. Via skolchefen och rektorerna följer huvudmannen upp att utbildningens innehåll och metoder vilar på vetenskaplig grund. Inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet har huvudmannen etablerat en tydlig struktur för resultatuppföljning. Även om huvudmannen inte ställer explicita frågor i kvalitetsarbetet om vilken vetenskaplig grund varje rektor utgår från, förs en kontinuerlig och fördjupad dialog mellan skolchefen och rektorerna. I dessa samtal lyfts frågor om forskningsanknytning, genomförda insatser, deras effekter samt vilka metoder som använts. Vid behov förtydligar skolchefen kopplingen till vetenskaplig grund genom riktade frågor. Det genomförs tre större uppföljningar varje läsår, kompletterat med månatliga avstämningar. Genom dessa möten får skolchefen en tydlig bild av hur rektorerna organiserar utvecklingsarbetet, hur roller och mandat fungerar samt hur arbetet kopplas till vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Rektorerna ges också möjlighet att presentera sina utvecklingsarbeten för varandra, vilket skapar en gemensam förståelse för vilka insatser som pågår på de olika enheterna.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att höja verksamhetens kvalitet inom frågeställningen bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Huvudmannen behöver skapa tydliga former och strukturer för att kontinuerligt kommunicera relevant forskning och beprövad erfarenhet som stödjer skolornas arbete med utbildningen utifrån vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att huvudmannen saknar en sammanhållen struktur för att söka och förmedla relevant forskning och beprövad erfarenhet till skolenheterna. Genom att tillhandahålla aktuell forskning och dokumenterad beprövad erfarenhet kan huvudmannen stärka skolornas arbete och samtidigt underlätta för personalen att orientera sig och göra relevanta urval i ett omfattande informationsflöde.

Skolinspektionen rekommenderar därför att huvudmannen kartlägger vilka kanaler och vilket stöd skolenheterna i dagsläget har för att arbeta utifrån vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Med utgångspunkt i en sådan

kartläggning kan huvudmannen därefter planera insatser för att stödet ska motsvara behoven. I detta kan ingå att ge personalen information om var de kan ta del av extern forskning, exempelvis genom nyhetsbrev från skolmyndigheter och lärosäten, samt att uppdra åt dem att prenumerera. Huvudmannen kan även stärka arbetet genom fortsatt samarbete med externa aktörer, såsom forskningsinstitut, som kan bidra med aktuell forskning inom ramen för samarbetet. Det är viktigt att all personal har kännedom om vilka kanaler och vilket stöd som finns för att ta del av relevant forskning. Huvudmannen behöver också tydliggöra ansvarsfördelningen mellan olika roller när det gäller att bevaka, värdera och sprida forskningsbaserad kunskap, så att arbetet inte faller på enskilda rektorer eller lärare. En stärkt och mer systematisk struktur för forskningsspridning skulle ge personalen bättre tillgång till kunskap som är både relevant och praktiskt användbar i undervisningen, och därmed skapa goda förutsättningar för ett långsiktigt arbete utifrån vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Arbetet med att säkerställa att beprövad erfarenhet tillvaratas och utvecklas i utbildningen

Här bedöms kvaliteten i huvudmannens arbetsprocesser för att skolpersonalens erfarenheter ska kunna tillvaratas och utvecklas så att de blir beprövade. Detta i syfte att utbildningen ska kunna vila på beprövad erfarenhet.

Skolinspektionen bedömer följande: Huvudmannen säkerställer i flera delar att beprövad erfarenhet tillvaratas och utvecklas i utbildningen, men utvecklingsområde finns.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i intervjuer med personal med utvecklingsuppdrag, rektorer och representant för huvudmannen samt inkommen dokumentation.

Arbetet för att utveckla beprövad erfarenhet

Huvudmannen har visserligen en organisation för erfarenhetsutbyte mellan rektorerna men det saknas strukturer för hur erfarenheterna från övrig personal ska kunna tillvaratas och utvecklas till beprövad erfarenhet. Det är rektorerna och förstelärarna som, snarare än huvudmannen, ansvarar för att leda och planera arbetet med att utveckla beprövad erfarenhet. Det kollegiala samarbetet på skolenheterna är väl organiserat genom att

personal med utvecklingsuppdrag leder möten samt genom etablerade mötesstrukturer för personalen på skolenheterna. Lärarna ingår i olika former av grupper, exempelvis ämneslag eller arbetslag, och samtliga skolenheter arbetar i dessa grupper strukturerat med utveckling av undervisningen utifrån identifierade behov. Arbetet omfattar exempelvis litteraturstudier, prövning av olika metoder, genomförande av observationer samt att de delar med sig av erfarenheter. En stor del av skolenheternas utvecklingsarbete utgår från skolmyndigheternas moduler, vilket innebär att det kollegiala lärandet främst styrs genom dessa snarare än genom huvudmannens egna strukturer. Däremot har huvudmannen inte förmedlat tydliga strukturer för hur arbetet vid personalens träffar ska bedrivas och ger inte heller någon tydlig ledning i hur det kollegiala lärandet ska dokumenteras för att kunna bli föremål för kritisk granskning och gemensam prövning. Huvudmannen skapar några möjligheter för skolövergripande erfarenhetsutbyte vid exempelvis årliga kommungemensamma studiedagar eller via ett kommunövergripande arbete som handlar om övergångar. Det finns även ett nätverk för speciallärare och specialpedagoger och ett samverkansprojekt som drivs i samarbete med socialtjänsten som initierats av huvudmannen. I övrigt organiseras erfarenhetsutbyte oftast på lärares eller rektorernas eget initiativ, vilket innebär att arbetet ser olika ut på olika skolenheter. Rektorerna använder den dokumentation som tas fram i det kollegiala erfarenhetsutbytet på varje skolenhet som underlag i kvalitetsarbetet, men detta sker utan någon övergripande samordning från huvudmannen. Därmed begränsas möjligheterna att samla, analysera och utveckla dessa erfarenheter till beprövad erfarenhet över tid.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att höja verksamhetens kvalitet inom frågeställningen bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Huvudmannen behöver organisera ett strukturerat arbete för att skolpersonalens praktiska erfarenheter ska kunna tillvaratas och utvecklas till beprövad erfarenhet. I detta ingår att skapa former för strukturerad prövning, dokumentation och kritisk granskning.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att huvudmannen inte har skapat tydliga strukturer för hur lärarnas samarbete ska bedrivas för att utvecklas till beprövad erfarenhet. Genom ett mer systematiskt arbete kan huvudmannen skapa bättre förutsättningar för att utbildningen på skolenheterna ska kunna vila på beprövad erfarenhet.

Skolinspektionen rekommenderar att huvudmannen analyserar hur befintliga mötesforum kan användas mer strategiskt för att personalens praktiska erfarenheter ska tas tillvara och utvecklas till beprövad

erfarenhet. Som ett första steg kan huvudmannen inventera vilka goda exempel som redan finns på ett systematiskt arbete med att utveckla beprövad erfarenhet inom lärargrupperna. Dessa exempel kan därefter fungera som modell eller vägledning för det fortsatta utvecklingsarbetet. Att utveckla beprövad erfarenhet innebär att personalen på ett systematiskt sätt problematiserar och prövar sin undervisning eller sin verksamhet och dokumenterar vad som sker. Det är viktigt att en sådan prövning involverar flera personer och präglas av ett vetenskapligt förhållningssätt, där nuvarande arbetssätt ifrågasätts och omprövas när det finns behov av utveckling. Detta förutsätter att det finns forum där erfarenheter kan delas, granskas och diskuteras. Huvudmannen behöver se till att det erfarenhetsutbyte som sker i olika nätverk och forum också inkluderar en strukturerad prövning av arbetssätt, liksom dokumentation och kritisk granskning av dessa. Detta kan huvudmannen till exempel stödja genom att ta fram mötesagendor eller tydliga riktlinjer för arbetsprocessen, samt genom att mer systematiskt följa upp arbetet och vad det leder till.

Huvudmannens eget arbete med att utveckla utbildningen utifrån vetenskapligt grundad kunskap och beprövad erfarenhet

Inom området bedöms kvaliteten i huvudmannens arbete för att säkerställa att vetenskapligt grundad kunskap och beprövad erfarenhet används i huvudmannens egna analyser och beslut om insatser för att utveckla utbildningen. Detta omfattar huvudmannens arbete med att granska, värdera och diskutera forskning och beprövad erfarenhet i syfte att ge valda insatser en bred vetenskaplig förankring.

Skolinspektionen bedömer följande: Huvudmannens eget arbete med att utveckla utbildningen utgår i hög utsträckning ifrån vetenskapligt grundad kunskap och beprövad erfarenhet.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i intervju med representant för huvudmannen samt inkommen dokumentation.

Arbetet med att utveckla utbildningen utifrån vetenskapligt grundad kunskap och beprövad erfarenhet

Huvudmannen bedriver ett systematiskt arbete med att söka och använda vetenskapligt grundad kunskap och beprövad erfarenhet i utvecklingsarbetet på huvudmannanivå. Huvudmannen har skapat en tydlig struktur för det systematiska kvalitetsarbetet där personal, rektorer och

skolchef återkommande analyserar och kritiskt granskar både utbildningens resultat och genomförande, vilket bidrar till en gemensam helhetssyn på verksamhetens utvecklingsområden. Arbetet stärker också förutsättningarna för att utvecklingsarbetet vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet samt motverkar oreflekterade insatser. Exempelvis har skolchefen tagit initiativ till att samtliga rektorer nyligen deltagit i en forskares seminarieserie som handlar om hur skolor kan stärka sin förbättringskapacitet. Det finns en tydlig medvetenhet och ett kritiskt förhållningssätt hos huvudmannen i valet av insatser. Valet av seminarieserie grundades exempelvis på en bedömning av att forskarens arbete var relevant för huvudmannens pågående utvecklingsarbete, samtidigt som hen är en välkänd och etablerad forskare inom området. Arbetet fortsätter nu i rektorsgruppen, som arbetar med en skolmyndighets verktyg för att utveckla arbetet med att leda och organisera skolutveckling. Även övergripande insatser som genomförs grundar sig på material från skolmyndigheter och på aktuell forskning och beprövad erfarenhet. För att komma tillrätta med ökad skolfrånvaro och stärka det främjande arbetet har huvudmannen riktat fokus mot friskfaktorer och deltar dessutom i ett regionalt nätverk för skolsamverkan, där de tillsammans med andra kommuner regelbundet utbyter beprövad erfarenhet och driver utvecklingen framåt. En annan omfattande och övergripande insats som huvudmannen har initierat är revideringen och vidareutvecklingen av kommunens språkutvecklingsplan, i syfte att stärka elevernas läsförståelse och läsutveckling utifrån vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Huvudmannen har även kopplat samverkan med lärosäten till det här arbetet för att ytterligare få vetenskaplig grund. När skolchefen får information om modeller och arbetssätt som används i verksamheten ställer hen kritiska och fördjupande frågor, exempelvis kring val av metod och dess relevans för verksamhetens behov.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom frågeställningen.

På Skolinspektionens vägnar

X Anna Sundman Marknäs

Beslufattare
Signerat av: Anna Sundman Marknäs

X Sara Algulin

Föredragande
Signerat av: Sara Algulin

I handläggningen av ärendet har även utredare Kerstin Martinsson deltagit.

Bilaga 1: Författningsstöd

Skollagen (2010:800)

Enligt 1 kap. 5 § tredje stycket skollagen ska utbildningen vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

I 1 kap 3 § skollagen definieras begreppet utbildning som verksamhet som bedrivs av en huvudman enligt denna lag inom vilken barn eller elever deltar i undervisning och andra aktiviteter.

Enligt 2 kap. 8 § skollagen ansvarar huvudmannen för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar.

Av 4 kap. 3 § skollagen framgår att varje huvudman inom skolväsendet ska på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera och följa upp utbildningen, analysera orsakerna till uppföljningens resultat och utifrån analysen genomföra insatser i syfte att utveckla utbildningen.

Av första stycket 4 kap. 4 § skollagen framgår att sådan planering, uppföljning, analys och utveckling av utbildningen som anges i 4 kap. 3 § skollagen även ska genomföras på förskole- och skolenhetsnivå. Av andra stycket framgår att kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, förskollärare, övrig personal och elever. Barn i förskolan, deras vårdnadshavare och elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet. Av tredje stycket framgår att rektorn ansvarar för att kvalitetsarbete vid enheten genomförs enligt första och andra styckena.

Enligt 4 kap. 7 § skollagen ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det vid uppföljning, genom klagomål eller på annat sätt kommer fram att det finns brister i verksamheten.

Förarbeten

Av prop. 2009/10:165. s. 223-224 framgår bl.a. följande.

De nationella styrdokumenterna ger läraren utrymme att välja innehåll och metoder för att nå målen. Detta kräver ett vetenskapligt förhållningssätt i bemärkelsen att kritiskt granska, att pröva och att sätta enskilda faktakunskaper i ett sammanhang. Arbetet i skolan med att välja innehåll och metod och att värdera resultatet ska därför präglas av ett vetenskapligt förhållningssätt och kunskaper som grundar sig på relevant forskning och beprövad erfarenhet.

Utbildningen, och de läroplaner och kursplaner som styr den, vilar självklart på forskningsbaserad grund och beprövad erfarenhet. Detta bör markeras i lagen. Regeringen föreslår formuleringen att utbildningen ska "vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet". Både utbildningens innehåll och den pedagogik som används omfattas av bestämmelsen. Formuleringen tydliggör också lärares ansvar att bedriva en undervisning som vilar på vetenskaplig grund.

Beträffande formuleringen om att utbildningen ska "vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet", så gäller den, som ovan redovisats, utbildningen i vid mening och utgör en del av grunden för verksamheternas styrdokument.

Av prop. 2009/10:165. s. 633 framgår bland annat följande.

Utbildning är det mest grundläggande begreppet i såväl 1985 års skollag som i denna skollag. Termen beskriver all den verksamhet som omfattas av de övergripande målen i skolförfattningarna. I 1985 års lag finns dock inte någon uttrycklig definition. Med utbildning avses i den nya skollagen utöver undervisningen i princip all verksamhet, både i den inre och yttre miljön, som anordnas av huvudmannen och vanligtvis äger rum under skoldagen. Härigenom kommer t.ex. den verksamhet som sker under skolmåltider och på skolgården under raster att omfattas av definitionen. Även "externa" verksamheter som lägerskolor, studiebesök etc. innefattas i begreppet utbildning.

Bilaga 2: Granskningens genomförande

Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte Grums kommun den 3 december 2025. Besöket genomfördes av utredarna Sara Algulin och Kerstin Martinsson.

För Grums kommuns grundskoleverksamhet ansvarar barn- och utbildningsnämnden. Arbetet bedrivs inom kommunens barn- och utbildningsförvaltning och leds av förvaltningschef tillika skolchef.

Underlag för bedömning

Underlaget i detta beslut utgörs av:

- En gruppintervju med lärare/personal med utvecklingsansvar
- En gruppintervju med rektorer
- En gruppintervju på huvudmannanivå
- Dokument som begärts in från huvudmannen
- Officiell statistik som finns att tillgå om den aktuella skolenheten/huvudmannen.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för att ges en möjlighet att yttra sig över den.

De samlade iakttagelserna från alla huvudmän som har ingått i granskningen kommer att presenteras i en övergripande rapport. Rapporten är planerad att publiceras vårterminen 2026.